

Lesbrief 10 - Gemeenschap of werkelijke Eenheid

Jaar 2

Kim Nataraja

Meister Eckhart gaat nog een stap verder dan de vroege christenen en stelt dat we God werkelijk kunnen kennen, dat we – in feite – zelfs reeds in dit leven volkomen eenheid met God kunnen bereiken: "Zo heb ik vaak gezegd dat er iets in de ziel is dat nauw verwant is met God, dat één is met Hem en niet slechts verenigd Het is een eenheid en een pure eenwording." In de Innerlijke Burcht spreekt de heilige Teresa van Avila over het zevende vertrek van het geestelijk huwelijk als een permanente staat van eenheid, die verder gaat dan de extase. Moderne mystici spreken over Eenheidsbewustzijn.

Zoals we zagen, werd gelijkenis met het Goddelijke altijd geaccepteerd binnen het Christendom – de ziel als spiegel van God – maar totale gelijkheid werd vaak betwist. Toch lezen we in het 'Evangalie van Thomas': "Wie drinkt uit mijn mond zal worden zoals Ik en Ikzelf zal worden als hij en de dingen die verborgen zijn zullen hem openbaar worden."

Het besef van onderliggende eenheid en verbinding tussen de Werkelijkheid, de mensheid en de schepping met de Goddelijke Energie en het Bewustzijn, is ook Jezus' gebed voor ons in zijn laatste toespraak tot de leerlingen: "Niet voor hen alleen bid Ik, maar ook voor hen die door hun woord in Mij geloven: opdat zij allen één mogen zijn, zoals Gij, Vader, in Mij en Ik in U; dat zij ook in Ons mogen zijn ... Ik in hen zoals Gij in Mij, opdat zij volmaakt één zijn...". (Joh 17,20 e.v.) Als we ons herinneren wie we werkelijk zijn, dan 'weten' en 'zien' we vanuit een intuïtieve context, dan staan we 'oog in oog': "Het oog waarmee ik God zie is hetzelfde oog waarmee God mij ziet. Mijn oog en dat van God is één oog en één schouwen, één weten en één liefhebben." (Meister Eckhart)

Gemeenschap of werkelijke eenheid? Bede Griffith legt het op een mooie manier uit: ongetwijfeld verliest het individu elk gevoel van afgescheidenheid van de Ene en ervaart een volkomen eenheid, maar dat betekent niet dat het individu niet meer bestaat. Net zoals elk element van de natuur een unieke reflectie is van de enige Werkelijkheid, zo is elk mens een uniek middelpunt van bewustzijn in het universele bewustzijn." (Bede Griffiths – The marriage of East and West). Wanneer we het besef van ons oppervlakkige zelf kwijt raken, worden we ons gedurende sommige, hoewel kortstondige, momenten bewust van de schoonheid van ons eeuwige zelf. We moeten het centrum van onze waarneming, ons bewustzijn verplaatsen: "We moeten niet kijken,

maar moeten, als het ware, onze ogen sluiten en ons gezichtsvermogen inruilen voor een andere manier van zien. We moeten deze gave, die iedereen bezit, maar die maar weinigen gebruiken, laten ontwaken." (Plotinus) We zullen niet bewust worden van wie we werkelijk zijn, onze eeuwige erfenis, als we niet leren deze twee verschillende niveaus van bewustzijn te gebruiken. Dat is slechts de eerste stap; de volgende stap is hoe we deze twee manieren van zijn met elkaar in overeenstemming brengen: "Dan – na mijn rusten in het Goddelijke, wanneer ik afgedaald ben van de Intelligentie naar het verstandelijke geredeneer, vraag ik me verbijsterd af hoe ik ooit beneden aankwam." (Plotines Ennead 4.8.1) We kunnen ons vreemdelingen in de wereld voelen en toch moeten we deze ervaringen integreren in ons dagelijks leven. Hoe doen we dit?

Plotinus*, een filosoof en mysticus die in de 2de eeuw leefde, had veel invloed op de eerste christenen. Evagrius, die in de 4de eeuw leefde, was zeer door hem geïnspireerd. Deze Plotinus geeft ons het antwoord en dat is gelegen in de beoefening van de deugden (het loslaten van de egobestuurde begeerten) – en de contemplatie. Deze twee disciplines helpen ons om de verbinding tussen de mystieke ervaringen en het dagelijks leven te behouden.

** "In Plotinus komen bijna alle belangrijke denkstromingen uit 800 jaar Griekse bespiegeling samen; hieruit ontstaat een nieuwe stroming, die ertoe bestemd is om geesten, zo verschillend als die van Augustinus, Dante, Meister Eckhart, Henri Bergson en T.S. Eliot te bevruchten." (E.R. Dodds, vriend van T.S. Eliot)*